

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING
VATBARE MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische, historische in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

De Dominicanenkerk en het Dominicanenklooster meer bepaald:

- de kerk met zijn interieur en meubilair;
inclusief het hekwerk aan de Christinastraat;
inclusief de overwelfde doorgang tussen de Christina- en de Aartshertoginnestraat ten zuiden langs de kerk;
zonder de recente lage gebouwen aan de Aartshertoginnestraat
zonder de recente winterkapel aan de binnenkoer
- de oude gedeeltes van het kloosterpand met zijn interieur
inclusief de twee binnentuinen
zonder de recente lage aanbouwen kant Aartshertoginnestraat

gelegen te Oostende (Oostende), Christinastraat 95;
bekend ten kadaster : Oostende, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1044B3(DEEL).

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

Als zijnde een klooster van de Paters Dominicanen dat een kwalitatief kunstpatrimonium bezit. Kerk met neogotisch beeldhouwwerk en meubilair (o.m. talrijke biechtstoelen) vnl. naar ontwerp van pater Biolley en uitgevoerd door Mathias Zens (Gent). Marmeren hoofdaltaar waarop koperen medaillons van J. Wilmotte (Luik). Altaar zuid (1883) gewijd aan Sint-Petrus Gonzalez of Sint-Elmo naar ontwerp van Van Nieuwenhuysse. Koorgestoelte (1883) naar ontwerp van M. Zech (Mechelen). Verder o.m. monumentaal kruisbeeld op de triomfbalk, koperen beelden op doksaal (1907-1908), polychrome beelden van de Duitse beeldhouwer Mayer (Munchen). Koperwerk naar ontwerp van J. Wilmotte. Glasramen (1883) vnl. naar ontwerp van J. Osterrath (Tilff), gekenmerkt door hun iconografische thematiek die volledig bij de Dominicanen aansluit. Mariabeeld met kind (1897) van A. De Beule (Gent), nu opgesteld in de kloostergang.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde de eerste vestiging van de Paters Dominicanen in West-Vlaanderen na de Franse Revolutie.
- Als zijnde een belangrijke getuige van de religieuze geschiedenis van de stad Oostende, waarbij de Dominicanen zich in het laatste kwart van de 19de eeuw inbedden in de historische binnenstad.

De **historische in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een fraai neogotisch kloostercomplex van de Paters Dominicanen, ingebed in de historische binnenstad van Oostende en bestaande uit een rijk uitgewerkte kloosterkerk n.o.v. architect Auguste Van Assche (Gent) met ten noorden daarvan een sober klooster n.o.v. E.P. Biolley, gerealiseerd in 1882-1885.
- Als zijnde een neogotisch kloostercomplex waarvan de kerk, gewijd aan Sint-Catharina van Siena, een representatief voorbeeld is van het oeuvre van de Gentse architect Auguste Van Assche (1826-1907), die een belangrijk figuur was binnen de Belgische neogotiek.
- Als zijnde een 19de-eeuws kloostercomplex waarvan de kerk geïnspireerd is op de in 1860 afgebroken Gentse gotische Dominicanenkerk, waarvan architect Auguste Van Assche nauwkeurige opmetingsschetsen had gemaakt. Hierdoor is de Oostendse Dominicanenkerk een goed voorbeeld van de wetenschappelijk onderbouwde benadering binnen de neogotiek. Tevens laat dit ontwerp van Auguste Van Assche de invloed zien van de Engelse, Hoog-Victoriaanse neogotiek, o.m. in het polychrome materiaalgebruik.
- Als zijnde een kloostercomplex met een fraai en goed uitgewerkt neogotisch eenbeukig bedehuis met als belangrijkste exterieure kenmerken de sterk uitgewerkte puntgevel in de Christinastraat, en de twee smalle traptorentjes. Levendige afwerking van de lange, smalle binnenruimte door de wit-zwartritmering van het materiaalgebruik (bepoetsing / Ecaussinessteen) en door polychromie in de tegelvloer en de beschilderingen.
- Als zijnde een 19de-eeuws kloostercomplex waarvan de kloostergebouwen zijn ontworpen door de Dominicaan Boilley, in een eenvoudige, op de neogotiek gebaseerde stijl. De interieurafwerking is sober maar verzorgd; waardevol element is de kloosterbibliotheek onder houten spitstongewelf, met bewaarde bibliotheekkasten.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van een kloostercomplex van de Paters Dominicanen, die een orde is die zich richt op het contact met de stedelijke bevolking. Dit uit zich in de architectuur cf. inbedding van het complex in het dichtbevolkte historische centrum van de stad, toegankelijkheid van de kerk, aanwezigheid van talrijke biechtstoelen.
- Als zijnde een neogotisch kloostercomplex dat een beeldbepalende plaats inneemt in de Christinastraat en bij uitbreiding in de historische binnenstad van Oostende. Door haar verwevenheid in de stedelijke bebouwing maakt het complex wezenlijk deel uit van de stad.

2° en 3° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke, historische, historische in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

- De Heilig-Hartkerk, inclusief de ommuring, de tredes voor het tweetorenfront met de twee bijhorende lantaarns, gelegen te Oostende (Oostende), Heilig-Hartplein z.nr., bekend ten kadaster : Oostende, 4de Afdeling, Sectie A, perceelnummer(s) 45V en deel zonder nummer;
- De voormalige pastorie van de Heilig-Hartparochie, gelegen te Oostende(Oostende), Heilig-Hartplein nr. 10, bekend ten kadaster : Oostende, 4de Afdeling, Sectie A, perceelnummer(s) 45Z5 (DEEL).

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

Het interieur van de Heilig-Hartkerk is getypeerd door een doorgedreven vormgeving voor architectuur en mobilair, nl. de combinatie van neoromaanse opbouw en een neobyzantijns geïnspireerde versiering. De bepleistering met lichtgrijze beschildering met schijnvoegen vormt een lichte, koele interieurafwerking die verlevendigd wordt door de veelkleurige glasramen en mozaïekversieringen in de kapellen, de kruisweg, de altaren enz. Het mobilair zoals de doopvont, de preekstoel, het altaar enz. zorgen door hun materiaalwerking eveneens voor fraaie kleuraccenten binnen de witte kerk. De mozaïekversiering in de gevel van de pastorie is een doortrekking van de ornamentiek in de kerk.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

De Heilig-Hartkerk vormt een belangrijke getuige van de uitbouw van de westelijke stadsuitbreidingen rond Oostende op het einde van de 19de en in het eerste kwart van de 20ste eeuw, in casu de stichting van een nieuwe parochie binnen het dicht bevolkte Westerkwartier. Er wordt in 1912 een conventie tussen Staat en Stad gesloten waardoor de bouw van de kerk op die plaats gekoppeld wordt aan de sanering van een deel van het Westerkwartier. Deze operatie zorgde voor een totale verandering van de sociale en architecturale situatie van de buurt, waarbij de pastorie een voorbeeld is van het niveau van burgerhuizen die in de omliggende straten werd opgetrokken.

De **historische in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- De Heilig-Hartkerk (1912-1928) is een parochiekerk in neoromaanse stijl die binnen de kerken in neostijlen in Vlaanderen een uitzonderlijke plaats inneemt door de unieke combinatie van een tweetorenfront en een vieringtoren.

- Voor de Heilig-Hartkerk werd voor het exterieur gekozen voor de weinig gangbare neoromaanse stijl; in het interieur werd de combinatie met de neobyzantijnse vormtaal gemaakt, cf. de koepel in de viering en de afwerking met mozaïekbekleding. Deze vrij alternatieve stijlencombinatie is op een heel geslaagde manier uitgevoerd.
- Stadsarchitecten Auguste Verraert (Bredene, 1861 - Oostende, 1942) en Gustaaf Vandamme (Gent, 1870 - Oostende, 1938) stonden in voor het ontwerp van de Heilig-Hartkerk en de pastorie. Architect Vandamme maakte een lange en gedegen voorstudie van de (neo)romaanse architectuur, waardoor het een geslaagd en onderbouwd historiserend ontwerp is geworden.
- De pastorie (1934) is een ontwerp van dezelfde architecten als de Heilig-Hartkerk en is net als de kerk ontworpen in een geslaagde uitvoering van de neoromaanse stijl met elementen uit de neobyzantijnse ornamentiek. Door haar stilistische uitwerking en door haar ligging op het kerkplein is er een sterke link met de kerk.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- De stadsarchitecten Verraert en Vandamme hebben door de keuze voor de gedurfde en ongebruikelijke combinatie van een tweetorenfront en een toren op de viering van de Heilig-Hartkerk, een nieuw elan aan het Westerkwartier gegeven. De Heilig-Hartkerk is een uitstekend voorbeeld van de grote impact die de bouw van een kerk op de sociale stratificatie van een bepaalde buurt kan hebben.
- De pastorie vormt met haar ligging op het Heilig-Hartplein een functioneel omgevingselement voor de kerk. Qua typologie sluit ze aan bij de eengezinswoning van de op sociaal vlak beter gesitueerde burger die in de straten rond de kerk komt wonen en daar een huis laat ontwerpen door een van de lokale, modieuze architecten van die tijd.

4° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, historische in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

De voormalige Leopoldschool, meer bepaald het hoofdgebouw bestaande uit de straatvleugel, de overdekte schoolhal en de belendende klaslokalen, de muren die de speelplaats van de straat afscheiden,

gelegen te Oostende (Oostende), Ieperstraat 35;

bekend ten kadaster : Oostende, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1652M28(DEEL).

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een getuige van de ontwikkeling van de stad Oostende, waarbij na het slechten van de vesten in 1861 belangrijke stadsuitbreidingen worden uitgevoerd. De nieuwe woonwijken raken snel dicht bevolkt, wat noodzaakt tot de oprichting van openbare gebouwen als kerken en scholen. De Leopoldschool wordt in 1898 opgericht als jongensschool voor het Hospitaalkwartier.
- als zijnde een getuige van de geschiedenis van het onderwijs in België, waarbij in de 19de eeuw een wetgevend kader ontstond dat de gemeentelijke overheden verplichtte scholen op te richten voor basisonderwijs. De subsidiëring van de overheid werd gekoppeld aan richtlijnen voor de bouw van schoolgebouwen, waar de Leopoldschool een mooie vertaling van is.

De **historische in casu architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een fraai voorbeeld van een eind-19de-eeuws stedelijk schoolgebouw voor gratis basisonderwijs voor jongens dat in 1898 door stadsarchitect Auguste Verraert wordt gebouwd in een nieuw aangelegde woonwijk in de westelijke stadsuitbreiding.
- als zijnde een eind-19de-eeuws schoolgebouw dat een zuiver en mooi uitgewerkt voorbeeld is van de scholen die in die tijd in navolging van de officiële voorschriften werden opgericht. De architect inspireert zich op de neo-Vlaamse renaissance voor de vormgeving van de gevel, wat gebruikelijk was voor de scholen die door gemeentebesturen werden opgericht. De interne organisatie van de school met o.m. een centrale overdekte schoolhal, rechthoekige klaslokalen, een voorgebouw met woningen voor schoolbestuurder en -bewaarder, geeft de toenmalige ideeën feilloos weer.
- als zijnde een school die voorzien is van een mooi voorbeeld van een overdekte schoolhal. Dit is een specifiek kenmerk van eind-19de-eeuwse basisscholen in stedelijke context. Het was de eerste keer dat dit concept in een Oostendse stedelijke school werd toegepast. De schoolhal of "préau" is geïnspireerd op de voorbeelden die in de toenmalige literatuur werden besproken, cf. zenithale verlichting, overkapping met ijzeren constructie, fraaie galerij als toegang tot de klassen op de verdieping met modieus materiaalgebruik (geglazuurde tegels, gietijzeren zuiltjes en consoles).

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een school die als openbaar gebouw een wezenlijk onderdeel vormt van het Hospitaalkwartier, een eind-19de-eeuwse woonwijk die door haar succesvolle ontwikkeling snel werd voorzien van eigen scholen en een eigen parochiekerk.

5° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, de historische in casu architectuurhistorische, en sociaal-culturele waarde:

- als **monument**:

De stedelijke basisschool Astrid-Van Imschoot, bestaande uit de lange klassenvleugel langs de Kroonlaan, de beide haakse vleugels met o.m. de overdekte schoolhallen, de twee speelplaatsen met galerijen, de bakstenen muren rond de speelplaatsen en de aanpalende dienstgebouwen,

gelegen te Oostende (Oostende), Kroonlaan 18;

bekend ten kadaster : Oostende, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 435T32.

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een getuige van de ontwikkeling van de stad Oostende, waarbij na het slechten van de vesten in 1861 belangrijke stadsuitbreidingen worden uitgevoerd. De nieuwe woonwijken raken snel dicht bevolkt, wat noodzaakt tot de oprichting van openbare gebouwen als kerken en scholen. De school in de Kroonlaan wordt in 1923 opgericht als basisschool voor de wijk ten zuiden van de Elisabethlaan.
- als zijnde een getuige van de geschiedenis van het onderwijs in België, waarbij in de 19de eeuw een wetgevend kader ontstond dat de gemeentelijke overheden verplichtte scholen op te richten voor basisonderwijs. De subsidiëring van de overheid werd gekoppeld aan richtlijnen voor de bouw van schoolgebouwen, wat tot in het interbellum voor een kenmerkende morfologische eenheid zorgde in de schoolgebouwen.

De **historische** in casu **architectuurhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een fraai voorbeeld van een interbellum schoolgebouw voor gratis basisonderwijs voor jongens dat in 1923-26 hoogstwaarschijnlijk door de dienst van stadsarchitect Auguste Verraert wordt gebouwd in een nieuw aangelegde woonwijk in de westelijke stadsuitbreiding.
- als zijnde een schoolgebouw uit het interbellum dat een zuiver en mooi uitgewerkt voorbeeld is van de scholen die in die tijd in navolging van de officiële eind-19de-eeuwse voorschriften worden opgericht. De architect inspireert zich op de neo-Vlaamse renaissance voor de vormgeving van de gevel, wat gebruikelijk was voor de scholen die door gemeentebesturen werden opgericht. De interne organisatie van de school met o.m. een strikte scheiding van meisjes en jongens, een centrale overdekte schoolhal, een aparte gymzaal, rechthoekige klaslokalen verbonden met een lange gang, ruime speelplaatsen met galerijen, geeft de toenmalige ideeën feilloos weer. Ook het materiaalgebruik, meer bepaald de cementtegelvloeren en de aankleding met o.m. rijen kapstokken en houten zitbanken, bepalen mee de authentieke sfeer.
- als zijnde een school die voorzien is van een mooi voorbeeld van een overdekte schoolhal en een kleinere gymzaal in dezelfde stijl. Dit is een specifiek kenmerk van basisscholen in stedelijke context. De zalen vallen op door hun speciale, historiserende overkapping met een donkere houtbekleding.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een school die als openbaar gebouw een wezenlijk onderdeel vormt van de nieuwe woonwijk, en die ook door haar opmerkelijk lange gevel de buurt bepaalt.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

28 JAN 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN